

Малюнок Т. і А. Храмових.

**ХАЙ ЖИВЕ СЛАВНЕ 50-РІЧЧЯ СОЮЗУ РСР
— ВЕЛИКЕ СВЯТО ЄДНОСТІ, ДРУЖБИ І БРА-
ТЕРСТВА ВСІХ НАРОДІВ НАШОЇ КРАЇНИ!**
(Із Закликів ЦК КПРС до 55-ї річниці Вели-
кої Жовтневої соціалістичної революції).

УРОЧИСТИЙ ВЕЧІР.

Великий зал філармонії. Сюди третього листопада прийшли працівники і студенти університету на урочистий вечір, присвячений 55-й річниці Великого Жовтня.

ПАРТІЙНІ ЗБОРИ

Першого листопада відбулися відкриті партійні збори університету. З доповідю про хід виконання зобов'язань колективу університету по реалізації рішень ХХІV з'їзду КПРС виступив секретар парткому університету Л. Х. Калустян. В обговоренні

Доповідь «55-а річниця Великої Жовтневої соціалістичної революції» зробила член парткому університету, голова профспілкового комітету В. Г. Грановська.

доповіді взяли участь комуністи Г. Д. Афіногенов, В. О. Приснов, Б. Бачур, С. Й. Сергійчик, Р. Й. Файтльберг, В. П. Колмаков, А. К. Смольська, О. В. Богатський.
Докладний звіт про партійні збори буде надруковано.

ПРОЛЕТАРІ ВСІХ КРАЇН, єДНАЙТЕСЯ!

Орган парткому, ректорату,
комітету ЛКСМУ та профкому
Одеського ордена Трудового
Червоного Прапора
державного університету
ім. І. І. Мечникова

РІК ВИДАННЯ
XXXVIII

№ 33 (1091)
7 ЛИСТОПАДА

1972 р.

Ціна 2 коп.

ЗОРЕ МОЯ, ЖОВТНЮ БАГРЯНИЙ...

Зоре моя, Жовтню багряний...
Легкою, стрімкою, впевненою ходою ідешь ти по світу, єднаєш народи і раси, множиш сили і віру вселяєш в серця. Ти наше вікопомне минуле, геройче сьогодні, ти наше натхненне майбуття. В тобі золото наших душ, розкріяла наших мрій, сонце нашої правди — ленінізм.

А якими були ми? Якими були, зоре моя, Жовтню багряний, людом трудящим вимрійний?

Стогоном пісня котилася із Сходу на Захід, з північних відалин до південних країв. Темінь. Ліхоліття. Нужда. Росія — країна рабства, тюрма народів.

Та не вбити, не зломити народного духу. Вставав Болотников і Пугачов. Гостили коши побратими Кармелюка. В Турбаях ладили вила. До зброй бралися петербуржці. Зводились над світом «перевозні апостоли свободи» — декабристи. Белінський дихав гнівом помсти. На сполох бив у «Колокол» Герцен. «Кайдани порвіте!» — вчив Шевченко. І Гоголь мріяв: «Трійка. Русь трійка...»

Пам'яташ роки ті, зоре моя, Жовтню багряний? То перші іскри твоєго вогню. Перші... З них здіймалося полум'я — предтечі твої, звитяжці-пролетарі. Незрівняна їх сила, нестимна рішучість, невтомима жага. Нуртувала вона, трощила самодержавні береги, рвала кайдани гніту, піднімала над світом Леніна.

Зоре моя, Жовтню багряний, людом трудящим вимрійний, генієм Леніна опромінений.

Хіба ти можеш забути Квітне-

ві Тези? Дзвенить їх пророче: другий стан революції «повинен дати владу в руки пролетаріату і бідніших верств селянства». Хіба не пам'ята тобі рішуча вимога: «...ні в якому разі не лишати влади в руках Керенського і компанії до 25-го, нізащо; вирішувати справу свободи неодмінно ввечері або вночі». Хіба не звучить тобі, як найлюбленіша ораторія: Революція, про яку мріяли мільйони, — здійснилась!

А чи забудеш перші декрети, і перші будови, і план ГОЕЛРО, Жовтню! Вставав ти над світом в крові та пожежах, в бурях і гроздах, в боротьбі. Скільки синів твоїх впало за твоє торжество? Скільки герой зросло? То діти твої, переможці, люди гарну нового — більшовики. У сяйві народної слави Яків Свердлов і Сергій Орджонікідзе, Йосип Сталін і Фелікс Дзержинський, Григорій Петровський і Степан Шаумян, Мешаді Азізбеков і Петро Стучка. В рейдах кінноти мужніє Клим Ворошилов. В туркестанських походах гартується Фрунзе Михайлі.

Амантельди Іманов веде до бою казахів. Могуттям сіяв Григорій Котовський. Крізь вогонь йде в безсмертя Лазо. А Василь Чапаєв, Пархоменко Олександр, Микола Щорс. Легендарний Семен Будьонний. Їх сотні. Тисячі. Легіон...

Твої літа, Жовтню, осяні на-
пругою Дніпрогесу, потужними
ритмами Уралмашу, вогненним
серцем металургів Магніті, по-
ривом солікамських хіміків, ав-
тобудівників Москви, сталінград-

ців — піонерів тракторобудуван-
ня. Слава твоя множилася вод-
ним каналом Фергані, диво-чу-
дом Турксибом, казахським ко-
льовором металом, туркменським
текстилем, ростовським сільма-
шем.

А на безмежжі колгоспних ла-
нів гордовою і владно походжа-
ли Федір Дубковецький та Макар
Посмітний. Голосисту пісню виво-
дилі Паша Ангеліна. Марія Дем-
ченко і подруги, послідовниці її
білим золотом — цукром засипа-
ли країну. І Павло Тичина пи-
сає:

Дим-димок од машин,
Мов дівочі літа...
Не той тепер Миргород,
Хорол-річка не та.
Не той Миргород, не та Хо-
рол-річка, не та Росія, Грузія,
Біларусь, Вірменія не та, не ті
республіки Середньої Азії, не той
Казахстан. Нанаєць відчуває ест-
вом своїм, що нанай — то людина.
Евенк — грамоту пізнав. Ка-
захи ліквідували неписьменність,
а їм «Вестник воспитання»
(1906 р.) давав для цього чотири
тисячі шістсот літ.

Зоре моя, Жовтню багряний —
це воля і гордість твоя...

В роки страшної навали фа-
шизму ти вистояв, Жовтню, ти
переміг! Нескореною залишилась
святиня наша — Москва. Брест
і Одеса — то легенда віків. Віч-
на слава Сталінграда...

рою щастя на Памірі, зводить
південно-таджикський комплекс,
розщеплює атом, долає космічні
простори. Ти в рішеннях
XXIV партійного з'їзу. В «Думі
про хліб» Олександра Гітолова.
В мільйонах тонн алтайської пше-
ніці, узбецької бавовни. В тру-
дових звитягах одеситів.

Зоре моя, Жовтню багряний,
людом трудящим вимріяний, ге-
нієм Леніна опромінений, воєю
партії звершений. Яка то мудрість
твоя, сила і непереможність твоя
— дітище твое: Союз Країни

Рад. В моноліті руки й серця
народні. Збратаці Молот і Серп.

Помисли нації і нації мета —
едині.

Гре, як море, Союз наш
великий,

Силі народу немає кінця!
Друзі, ми чесно з'єднались

навіки,
Руки з руками, з серцями
серця.

Дружба народів нам путь
осяває,

В праці зріднились і села,
й міста.

Леніна прапор над нами палає.

Воля одна в нас, одна в нас

мета.

(М. Рильський)

То твій, Жовтню, союз сердець,
союз братів многомовних, єдиних
у вірі, у ділі, в меті. Він — «но-
ва історична спільність — радян-
ський народ» (Л. І. Брежнєв).

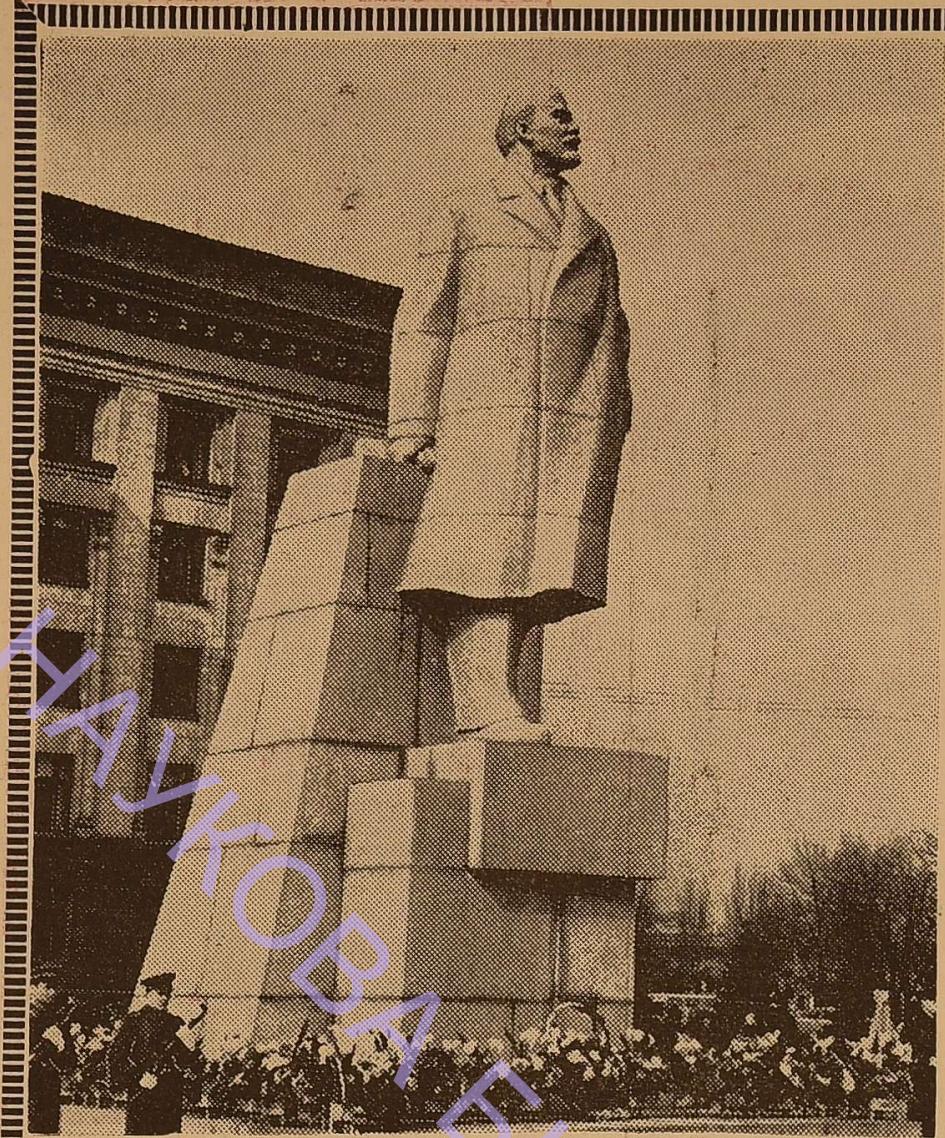
Радянський народ. Металург з
Руставі А. Пацуля, його побра-

тута В. Волков з Донецька,
О. Луговської з Комунарська,
О. Ісаїко з Єнакієво разом,
спільно в єдинім пориві видають
ювілейну плавку на заводі соняч-
ної Грузії. Наладчик І. Хазарадзе
в дружбі з ленінградцем І. Лес-
ковим — обидва Герої Соціаліс-
тичної Праці. Українець Михайлі
Довжик — перший цілинник
— член ЦК Компартії Казахстану.
Росіянка Владислава Лубкіна
вчила грамоти евенків. Узбек —
колгоспний коваль Шамехмутов
пригрів і виростив 16 сиріт — ро-
сіянин, українка, молдаванку, каза-
ха, узбеків.

А література наша! В ній, як в
краплині роси, відбиті здобутки
твої, торжество політики націо-
нальної, ленінської. В ній росіян-
ин М. Гор'кий та В. Маяковський,
М. Шоликов та К. Федін, українці
П. Тичина, О. Корнійчук, М. Стельмах,
білоруси П. Бровка, І. Мележ, грузин Г. Абашідзе,
вірмен О. Туманян, таджик Мир-
зо Турсын-заде, туркмен Б. Кер-
бабаєв, дагестанець Расул Гамза-
тов, киргиз Чінгіз Айтматов, ка-
зах Г. Мурспов, абхазець І. Тар-
ба, кабардинець А. Кошев, лат-
вієць А. Уліт і сотні першорядних
імен. З ними в ряду, пліч-о-пліч
ті, що грамоту, письмо свое здо-
були недавно: чукча Ріхтеу,
мансь Шесталов, нівх Сангі, на-
наець Ходжер.

Зоре моя, Жовтню багряний,
людом трудящим вимріяний, ге-
нієм Леніна окрілий, воєю
партії звершений. Маяком ти
стоїш для світу, символом щастя,
свободи, добра. В тобі наше віко-
помне минуле, геройче сьогодні,
натхненне майбуття. Слава ж
тобі, зоре моя, Жовтню багряний.

І. ДУЗЬ,
професор, заслужений
працівник культури
Української РСР.

Пам'ятник В. І. Леніну на площі Жовтневої революції.
Фото О. ЛЕВІТА.

ЧЕРВОНИ КОЛОНІ

Червоні колони,
Як цівки червоної крові,
Нестримно текли
Крізь осінній сімнадцятий рік.
В артері вулиць
В аорти широких проспектів,
Як донори, кров вливали
Оцей і он той робітник.
І міста оживали
Заповнені кольором стягів,
Колосились людські усмішки
Вперше за сотні літ.
Голодні і гнані
Гігантським вулканом
Червону рвонулись у світ...
А сьогодні колони,
Неначе вуста червоні
Розвеснилися
у щирій усмішці —
Сльози і горе, помріть!
Віднині усмішка
Розспростала крила
над землею,
Вона, наче друге сонце
у серці землі горить.

Т. ФЕДЮК.

НА ПОЧАТКУ ШЛЯХУ

Одесит, 1948-го року народження, ще нещодавно — студент геолого-географічного факультету, а цього року — аспірант кафедри морської геології, один з лауреатів Всеосоюзного конкурсу на кращу студентську наукову роботу (Женіна робота була відзначена грамотою Міністерства вищої та середньої спеціальної освіти) — ось все, що я проного знаю.

Згадуючи приемний, низкий голос, що відповідав мені по телефону, коли ми домовлялися про зустріч, я намагався уявити собі його господаря. Та реальний Черкез був зовсім не схожий на намальованого моєю уявою. Невисокий, але широкоплечий, в ньому відразу можна було угадати спортсмена. Стрункий, з худорлявим інтелігентним обличчям, з розумними очима, що ді-

в УНІВЕРСИТЕТИ навчається молодь з різних міст і сіл, з різних республік Радянської держави, з різних країн світу. Швидко минутимуть роки студентського життя, і врешті-решт приде час, коли молоді люди поринуть у великий світ, понесуть народу здобути знання і уміння. Чи візьмуть вони, залишаючи наше місто, його світлий образ в своє серце? Чи знатимуть вони все про його красу, про його історію, про славні революційні,

байові, трудові, мистецькі традиції?

Щоб можна було дати позитивну відповідь на ці питання, радимо: уважніше придивляйтесь до вулиць Одеси, її пам'ятників, меморіальних дошок. А ми вам допоможемо зазирнути в глибину подій, людських долі, цікавих фактів, час від часу гортаючи на газетних шпальтах бронзовий, гранітний, мармуровий літопис нашого міста.

Отже — сторінка перша:

Разом з Леніним

На широку, оправлену в раму з ніжно-зелених навесні і золотово-червоних восени дерев, площу Жовтневої революції одесити приходять в найурочистіші дні.

Тут 4-го лютого 1918 року вони дали клятву на вірність революції над тілами 117-и бійців Червоної Гвардії і моряків, які загинули під час Січневого повстання.

Тут чудового квітневого дня 1944 року зібралися на мітинг, щоб відсвяткувати своє звільнення від страхітливої фашистської окупації.

Тут громіли залпи салюту Перемоги 9 травня 1945 року.

Сюди, під сонячний спів оркестру щороку сходяться колони трудящих в дні Першотравневих і Жовтневих свят.

П'ять років тому, коли одесити

проходили тут парадом на честь 50-ї річниці Жовтневої революції, іхнім очам відкрився монумент — десятивиметровий постать Володимира Ілліча Леніна, що височіла над колонами демонстрантів, ніби вітаючи їх. Це був пам'ятник, створений відомими радянськими митцями: народним художником СРСР М. Г. Манізером, скульптором С. М. Манізером, архітекторами І. С. Кожиним — лауреатом Ленінської і Державної премій, Ю. С. Лапіним і М. М. Волковим.

Матеріал пам'ятника — світлосірий граніт нагадує про велику скромність вождя революції, тесані брили, з яких складено скульптуру, підкреслюють силу і міць ленінських ідей; ленінська рука, що спирається на верхню частину постаменту, породжує думку про віданість вождя Кот-

уністичної партії землям справам мільйонів трудящих. Згадується рядки Маяковського:

Он — земний,
но не из тех,
кто взглядом
Упирается в свое корыто.

Землю —

всю — охватывая разом,

Видел то, что временем сокрыто.
Риущим, нездоланим бйцем за народне щастя знає наше місто В. І. Леніна; хоча Одеси Ілліч так і не відвідав... Знає по ленінських посланнях — Дмитрові Ульянову, Вацлаву Воровському, Серго Орджонікідзе, які транспортували з-за кордону «Іскру», не раз допомагали словом і ділом місцевій партійній організації. Таким — прозорливим і турботливим знає Леніна наше місто по його геніальних працях.

Завжди — і в роки революційних боїв, і в роки війни, і в національний час — трудящі Одеси вірні справі Леніна. І недарма на прaporі міста-героя сяє орден Леніна.

...Кружляє по площі осінній вітер, збиває з дерев жовте листя, збирає його золотими букетами біля підніжжя монумента. Ми піднімаємо очі і зустрічаемось з поглядом Ілліча. Впевненістю в світі майбутнє віє від всієї його постаті. Разом з Леніним крохує народ в це майбутнє.

Т. ГОДОРЖА,
М. ПАХАЛЮК,
А. СОКОВСЬКА,
студенти III курсу філфаку.

Онаке Керебуша Нуци, доля якої склалася теж нелегко. Проникливо, то лагідно, то зворушливо-насмішкувато говорить письменник про кохання. Часто несподівано змінюються доля, шляхи героя. Красуня Нуци, її високі порівняння душі, вміння кохати, незвичайні заміжжя, ті труднощі, що довелося подолати на життєвому шляху, в коханні, залишають глибокі враження.

І. Дуце майстерно, тонко передає людські характери, розкриваючи основу їх формування. Роман «Сила доброти нашої» дає багато для роздумів, для зображення почуттів.

Н. ПАШКОВСЬКА.

З НАГОДИ СВЯТА

Успішно трудиться наш багатисячний колектив, виконуючи зобов'язання, взяті на п'ятиріччя та до ювілею СРСР. Велика армія студентів та співробітників є зразком в навчання та праці. Ось саме їх, найбільш гідних та сумлініших, і відзначено наказом ректора в честь свята.

Сорока двом чоловікам професорсько-викладацького, учбово-допоміжного та технічного персоналу в зв'язку з 55-річницею Великого Жовтня за сумлінну правоохоронців подяку.

У нас чимало студентів, які є зразком в навчанні, науковій та громадській роботі. Іх теж наказом ректора представлено до народу. 14 чоловікам оголошено поєднання. Їх нагороджено грошовою премією в розмірі місячної стипендії. Тих, хто найбільше старанності виявив, працюючи над своїми науковими роботами, премійовано грошовою премією в розмірі 30 карбованців.

За добру показану в навчанні та активну участь в громадській роботі оголошено подяку 55 студентам різних факультетів.

ГОСТИ УНІВЕРСИТЕТУ

В Сдесі перебувала делегація Словашкої ради миру, яку очолював член Всеєвропейської Ради Миру Віліам Турзо. Діячі Словашкої ради миру прибули на Україну за запрошенням Українського республіканського комітету миру. Гости знайомились з успіхами українського народу у рік 50-річчя СРСР, з рухом прихильників миру, діяльністю вчених Одеси і, зокрема, університету.

Гостей прийняв ректор університету член-кореспондент АН УРСР професор О. В. Богатський. Він розповів про участь студентів у боротьбі за мир, про підтримку фонду миру. На прийомі були присутні вчені міста, активісти Одеського обласного комітету захисту миру.

доцента Зелінського він зробив модель, яка зараз експонується на ВДНГ УРСР. Написав цілій ряд повідомлень, з якими виступив на різних наукових студентських конференціях в Москві, Одесі та інших містах.

Коли довідався про Всесоюзний конкурс на кращу студентську роботу, вирішив залишити заняття в секції вільної боротьби, і повіністю віддав свій вільний час науковому пошуку. Працював у гуртках, але ця робота не захопила його по-справжньому — хотілось більшого.

Він не поспішав, і мені не хотілось йти. Ми пішли з лабораторії останніми. Я зінав — зараз ми попрощаємося, і якщо коли-небудь я побачу величезний екскаватор, що вирівнює берегові схили або побачу намиту у берега рисову лінію піску — то згадаю Женя Черкеза й той проходний осінній вечір, коли ми з ним познайомилися.

О. ТОЛСТИХ,
студент III курсу
філологічного факультету.

той час — начальника управління — людину, яка відіграла певну роль в його долі, а головне, Женя вперше знайшов себе.

Пішов вчитись. Після другого

курсу вирішив залишити заняття в секції вільної боротьби, і повіністю віддав свій вільний час на художню літературу і спорт у

М. Гремпель (він учасник збірної України з футболу),

Л. Комогорцевою (член КСМ бюро факультету й член редколегії),

Л. Тепман (член профоб'юро) та ін.

доцента Зелінського він зробив модель, яка зараз експонується на ВДНГ УРСР. Написав цілій ряд повідомлень, з якими виступив на різних наукових студентських конференціях в Москві, Одесі та інших містах.

Коли довідався про Всесоюзний конкурс на кращу студентську роботу, вирішив залишити заняття в секції вільної боротьби, і повіністю віддав свій вільний час науковому пошуку. Працював у гуртках, але ця робота не захопила його по-справжньому — хотілось більшого.

Він не поспішав, і мені не хотілось йти. Ми пішли з лабораторії останніми. Я зінав — зараз ми попрощаємося, і якщо коли-небудь я побачу величезний екскаватор, що вирівнює берегові схили або побачу намиту у берега рисову лінію піску — то згадаю Женя Черкеза й той проходний осінній вечір, коли ми з ним познайомилися.

О. ТОЛСТИХ,
студент III курсу
філологічного факультету.

ЗА НАУКОВІ КАДРИ

МЕРИДІАН ДРУЖБИ

ССР РАДІЮ ЗА ДРУЗІВ

Під час літніх канікул я брав участь в ознайомчій поїздці у Новосибірськ. І її підготував Московський міськом комсомолу. Студенти-іноземці, які навчаються у Радянському Союзі мандрували влітку по різних кутках СРСР. Частина поїхала у Прибалтійські республіки, інші — у Вірменію, на Україну, в республіки Середньої Азії. Наша мандрівка розпочалася з Москви. У Московському міськомі комсомолу ми прослухали цікаві лекції, в яких нас підготували до поїздки.

Через чотири з половиною годин після зльоту ми приземлилися в Новосибірському аеропорту. Одразу ж поїхали в Академмістечко, де оселилися в одному з гуртожитків Новосибірського університету.

Зранку в обкомі комсомолу нам розповіли чимало цікавого про Новосибірську область, про досягнення трудівників в сільському господарстві і промисловості, про життя молоді, а потім — екскурсії.

Ми — у військово-спортивному таборі, що побудований з допомогою підприємств Новосибірська. Тут проходять підготовку юнаки, яким належить йти служити в армію. Вони змінюють фізичну підготовку, загартовуються, вчаться. Потім було іще три цікавих поїздки у табори. Ми відвідали табори: піонерський, профтехучища і студентських будівельних загонів. В останньому разом з бійцями студзагонів працювали на будівництві великого пташинника.

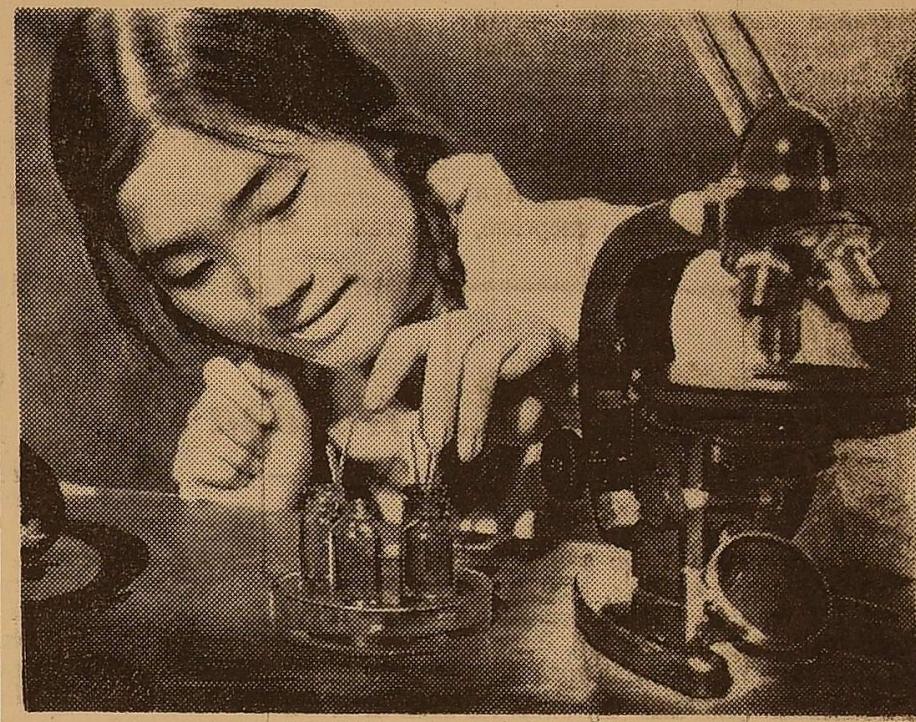
Крім того, ми відвідали також один з заводів, обчислювальний центр Сибірського відділення АН СРСР, Клуб юних техніків. Результати роботи Сибірського від-

наш університет — велика багатонаціональна сім'я. Поруч з радянськими студентами — представниками різних національностей Радянського Союзу — тут вчаться і студенти-іноземці з різних країн світу: ДРВ, НДР, ЧССР, НРБ, МНР, Республіки Куба, Марокко, Конго, Нігерії, Алжира, Танзанії та інших країн. Разом з радянським народом наші друзі зарубіжних країн святкують 55-ту річницю Великого Жовтня, який відкрив нову еру в історії людства. Жовтень є

прикладом для всього прогресивного людства, що бореться за свободу й незалежність.

Сьогодні на сторінках нашої газети розповідається про життя представників різних країн світу у Радянському Союзі, про співдружність націй, що існує у великій студентській сім'ї університету. Наші друзі розповідають про екскурсії, цікаві відвідування підприємств, про життя своїх країн, спілкування між студентами різних національностей.

Việt nam DÂN CHỦ CỘNG HÒA СИМВОЛ ЖИТЯ, СТИКОСТИ

Заняття веде доцент Марія Вільгельмівна Домбровська. Вона підійшла до дівчат-кубінок Мелітіни Бетанкурт та Ісабель Кампос. Далі щось пошепки пояснює нігерійцеві Максусу Масумбі, Хуану Артеза з Куби. Поруч біля мікроскопа примостилися чешка Єва Лукашова і студентка з Народної Монголії Гомбо-сурджійн. Вони малюють в альбомах клітину...

Тихше! Йдуть заняття.

Нещодавно до мене приїхав один з учасників нашої мандрівки, студент ЛДУ з НДР Юрген Грунд. Весь вечір ми згадували ці чудові три тижні у Новосибірську, хлопці, що їздили з нами і тих, з ким ми там познайомились. Справді чудова була поїздка! Ми побачили, які величезні успіхи зробив народ батьківщини Жовтня.

Хочеться висловити вдячність всім, хто організував нашу поїздку в Одесі, Москві, Новосибірську. І, головним чином, всім тим простим гостинним людям, з якими я зустрівся.

Зі святом, дорогі радянські друзі!

ОЛДРЖІХ ШТИКА,
студент другого курсу
фізичного факультету.

Марія Томашкова та Йозеф Діблік приїхали з ЧССР, вчаться на механіко-математичному факультеті.

Влітку Йозеф був членом будівельного загону, що складався з студентів нашого університету, працювало у Красноярському районі.

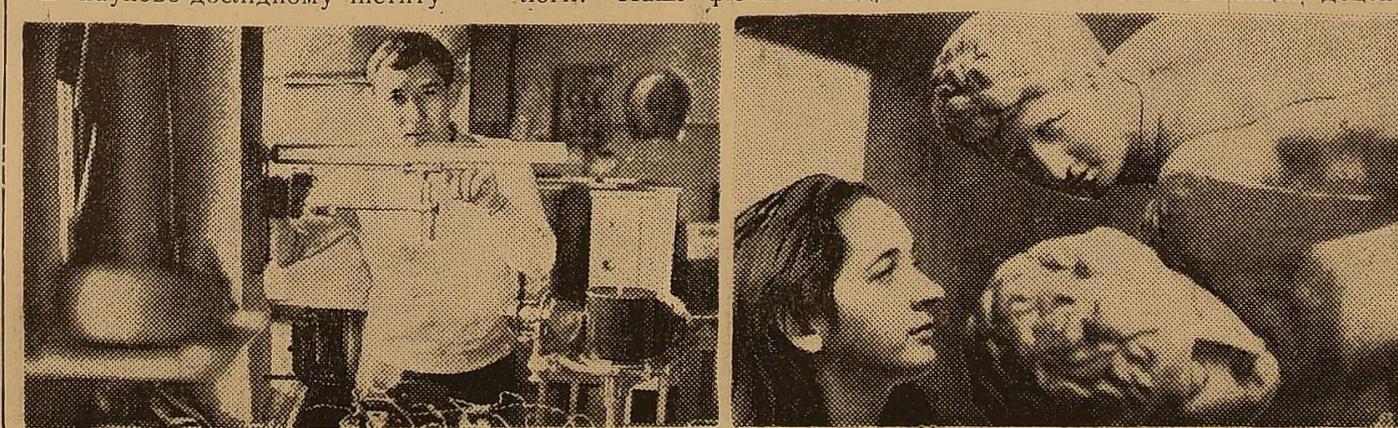
Ruanda

Іде лекція з гідробіології. Всі уважно слухають, всім цікаво. Професор розповідає про тваринний світ південних морів. За одним столом поруч з російськими дівчатами сидить, конспектиє лекцію Дан Гаквайя, студент нашого університету, що приїхав з далекої Руанди.

Він хоче стати спеціалістом, уважно вивчає російську. От і зараз на столі підручник «Курс русського языка». Пролунає дзвінок, і Дан піде до кабінету російської мови. Мимоволі загадуєш Маяковського: «Да будь я и негром преклонных годов...»

ЗА НАУКОВІ КАДРИ

Побратими

Вони годинами бродять містом, піднімаються Потьомкінськими сходами, фотографуються біля Лаокоона, заходять до музею західного й східного мистецтва, слухають в оперному «Травіаті». Ім дуже подобається в нас...

Але це зовсім не головне, за чим вони приїхали в Одесу, студенти Сегедського університету імені Атіля Йожефа.

Люмінесценція напівпровідників — ось що найбільше хвілює студента-фізика Яноша Яноша. Світіння твердих тіл. В науково-дослідному інститу-

ті фізики ОДУ стажується його приятель і колега Алайош Берці. Кандидат фізико-математичних наук Василь Іванович Бугаєнко і старший викладач Віктор Фомович Воронцов — наукові керівники сегедських гостей. Якщо іхньому спілкуванню й заважає незнання якогось російського слова, то мова схем, діаграм і креслень для росіян і угорців спільна.

В Одесу приїхала ще й Маргарет Кріштоф з факультету романо-германської філології. Наші фізики заздрять

дівчині: дуже цікаві теми, котрими вона зараз займається. Шекспір в Росії. Байрон і Пушкін. Історія англійського мистецтва XVIII століття. Вона слухає лекції, відвідує семінари.

Минулого тижня Алайош теж завітав на лекцію доцен-

та Бориса Олександровича Шайкевича.

— По-перше, — всміхається юнак, — для загального розвитку. А по-друге, вдоєконаєш розуміння російської...

На фото: вправи з російської. Янош Янош в лабораторії кафедри експериментальної фізики фізичного факультету. Серед античних статуй в музеї.

Сторінку підготували студенти II курсу факультету романо-германської філології Г. ДАЛТИНА і працівник кінофотолабораторії ОДУ К. ЧЕЧКІНА.
Фото К. ЧЕЧКІНОГО.

У ВИРІ ЛІТЕРАТУРНОГО ЖИТТЯ

Сьогодні у мої пам'яті зринає світлим спогадом студентська осінь 1947 року. Сутужно з харчами, досить-таки прохолодно в гуртожитку та в аудиторіях, але немає ні розлач, ні скарт. Трудовий ритм філологів визначають вчорашні фронтовики. Що Ім тимчасова скрута в порівнянні з тяготами війни? Творчим гамором сповнені читальний зал і червоний куток, в кімнатах жарти та дотепи і, не чекаючи чергової п'ятниці — традиційного літстудійного дня, нові вірші обговорюються зразу ж.

На такому імпровізійному літературному вечорі зустрів я Михайла Левченка. Він читав свої поетичні твори, а потім поетичні Володимира Маяковського, в оригіналі та у власних перекладах. Він вже встиг скинути солдатську гімнастерку, помінати куценьку шинельну на пальто. Був сповнений вулканічною енергією,

рішучістю, поривом. Голос його звучав трубо, кремезна постать поривалася вперед — здавалось, що він на взльоті. От тоді наші, значно молодші сокурсниці, назвали його — Маяковський.

А він справді був захоплений співцем революції до краю, по вінця. Ще в Гребінківській середній школі (народився Михайло Левченко в селі Петрівка, тоді Гребінківського району на Полтавщині) він мріяв бути поетом і писати так, як «агітатор і гордів» — Маяковський. А потім філологічний факультет Київського університету. І знову той же порив і ті ж бажання. Вони не погасли в бурямі дні боротьби з фашизмом, коли юнак разом із своїми ровесниками форсував Дніпро і був поранений, коли в Карпатах ходив у штикові атаки, а на території Польщі робив рибаковані рейди у тил ворога. І тоді, коли працював у дивізійній газеті «Патріот Родини». Йому належить

їшли дні. Фронтові дороги привели до Одеси, де Михайло здобував диплом філолога. Якийсь час працює викладачем та журналістом і назавжди утверджується в своїх юнацьких прагненнях — зв'язати свою долю з творчістю Володимира Маяковського, з літературою братнього російського народу. Так це з'являється його кандидатська дисертація «В. Маяковський і українська радянська поезія» (1954 р.), спецкурс — «Новаторство Володимира Маяковського», книга «На півдні», що на новому матеріалі висвітлювала перебування видатного поета на півдні України. А разом з цими студіями Михайло Левченко друкує одну за одною монографії про найактуальніші питання російсько-українського літературного еднання. Це «Чехов у з'язках з Україною», «Роман і сучасність», «Епос і людина». Йому належить

значний розділ колективної праці — наукової біографії Т. Г. Шевченка та книги про Кобзаря «Нескорена юність». Всі вони дістали визнання і схвалення нашої громадськості.

Сьогодні Михайлові Олександровичу Левченку — п'ятдесят літ. Його груди прикрашені бойовими медалями. За успіхи в пропаганді братній літературі він нагороджений Почесною Грамотою Абхазької АРСР. Михайло Левченко доктор філологічних наук, професор, завідуючий кафедрою російської літератури. Він член Спілки письменників, майстерний лектор, щирій та одвертій друг. Та найбільше вражає його творчий неспокій. Ювіляр в думах, в пошуках, в нових книгах, він у вирі літературного життя. То ж хай зацікіть йому в тій благородній і світлій праці.

І. ДІМИЧ.

Спорт

ПЕРЕМОГА ШАШИСТІВ

Перше місце і перехідний Кубок Облрадпрофу і газети «Знамя комунізму» в змаганнях серед колективів фізкультури, присвячених річниці Великої Жовтневої соціалістичної революції, завоювали шашисти ОДУ. Турнір проводився за олімпійською системою, в ньому брали участь найсильніші команди міста.

В фіналі спортсмени нашого вузу зустрілись з командою укрійського товариства глухонімих, і в наполегливій боротьбі перемогли з рахунком 3:2. За команду ОДУ виступали: майстер спорту В. Матлович (геофак), кандидат в майстри Ю. Резнік (хімфак), М. Сухар і С. Беспрозваний (юрфак), першорозрядники М. Ривкін, Н. Горбач (біофак), І. Злочевська (мехмат), В. Нескормних (фізфак).

М. СУХАР,

тренер університету з шашок.

Новела

Думалось мені, що хтось наврочив. Гхати ж до нашої Лугівки звідсіль зовсім мало, всього півгодини, а от нема чим. Пішки їти не хочеться, хоч і речі не важкі, і сонце ж не пече. Воно ще лагідно всміхється, залишаючи позолоту в косі струнких тополі. Вересень цюгорічний бідний на тепло, але сьогодні день видається на диво не схожий на всі інші. Знаю, що повинен пошидше бути вдома, але не хочу полишати це місце. Тополя свій погляд у тихоліні річки, а то зачудовано проводжаю очима легеневку хмарку, що раптом випурихне на небосхін, помахає крильцями та й пірне кудись у незайманість.

Машини немає, і мене це трішки застмучує, в думку настриливо віглають слова якоїсь пісеньки, що, мовляв, після радості обов'язково будуть неприємності. Починаю мухкати свое, та все даремно, збиваюсь на той лад, почутті десь випадково і тепер так недоречено згаданий...

— Доброго здоров'я!

— Здрастуйте! — відказую бабусі, що вже вмостилась на клумбочку. Я й не помітив, як вона підійшла. Впalo в очі її обличча, зоране глибокими зморишками, трохи негарне, але добре, ж'яке. Подумав, що старість і справді не радість. Задихалася бабуся, часто і важко здіймались її старечі груди.

Я вже не на самоті, а все ж дуже хочеться швидше поїхати. Дивно трохи за таке бажання. Може, її соромно стало б іншим разом, але зараз... Образливо, що в мене відібрали самотність, і я зробився мало не злим, точніше, просто байдужим до навколошнього. Перестала тіщи грайлива золотавість тополь, а хмарка здавалася на диво набридлою. Погляд вдовольнила б'хіба що машина.

— Ви в Лугівку? — почув я знову.

— Так, в Лугівку, — кажу у відповідь, а про себе думаю, що нам по дорозі. Тільки бабусі близче, на огорód. Це десь на середній лісі, що трапляється на шляху до нашого села. Там вирубали велику ділянку і розподілили на огорodi для мешканців районту. І бабусі тільки туди, бо в Лугівці я її не бачив, та її з мішками, видно, картоплю буде копати.

— А скоро автобус буде?

— Ні, ще довго чекати, — сказав я, зиркнувшись на годинник.

Вона не дослухалася, бо вже запримітила легковий автомобіль, який червонів на шляху. Озирнулась, шукаючи очима торбинки. Побачила її, взяла в руки, певно, гадала, що підвезуть зараз. Я руки не піднімав, бо ж стоймо близько, як захочути взяти, то вупиняється. Власне, міні закортко дивиться в очі тому, що за кермом. Правда, не з посмішкою, а так, з виразом захопленості, неспокійного чекання.

Іхали двоє: він і вона. Подружжя, певно. Вже не

ДЗБАН ВОДИ

ВАСИЛЬ ПОЛТАВЧУК.

молоді, за сорок обом. Перемовлялись, а потім стихли. Дивились тільки пряму...

Я погляду не відводив, приемно було здаватися собі дитиною, а може, й дорослим, але таким, що не спішить, вже зробив свою справу і тепер чекає, що зроблять інші. То дивне відчуття, бо поєднує в собі новагу і зверхність.

Зверхність стала вище. Вони нас не взяли, навіть не призальмували, а так, на повній швидкості, вкутали обох хмарою сірої пілюки. Я відчув, що вона аж тепла, може, за інших обставин і приміно здавалася б. Я стояв на землі, а таке було відчуття, що десь на небі, і звідтіль видніється мені червоненька комашка. Чи не злорадність це? А втім, мені було байдуже, карти тієї я просто не міс, не мав часу. Вже думав про інше. Запитував, чому я не маю автомобіля, і взагалі, чи потрібні він мені?

Бчулся важке зітхання, а потім й слова:

— Не знаєш, ти дядьку, що з тобою завтра буде, а вже гордися людьми. Машина — то ще не все... А тут серце і говорити не дає...

Бабуся приклала руку до грудей, ще важче захихала.

Хто її послав?

Я вже дивився тільки на бабку. Принесена чорна спідниця опустилася аж на придорожник, як вона сіла. Очі в ній були щасливими. Мабуть, доцент наш не повірив би мені, що це слово можна вжити як епітет у прямому значенні. Таких очей я не бачив досі. А втім, бачив. В матері моєї схожі... Я не міг собі пояснити, чому очі саме щасливі. Синіми, наприклад, називають тому, що колір у них такий. А щасливі? Усміхнувся про себе, точніше, з себе, бо проблема, над якою я задумався, була аж ніяк не філософською. Та чомусь твердо віршив, що очі в бабусі таки щасливі... Може, теж зверхність свою відчуvalа? Але ж ні, в мене очі, здається не такі. Правда, я не бачу зараз своїх очей... — ройлися в голові думки.

— Жив на світі один дядько...

Я здригнувся, навіть аж злякався трохи. Задуманість завжди боязка. А бабка продовжувала, говорила, здається, зовсім і не до мене:

— Як тільки він справляється з роботою, брав дзбан води і йшов на дорогу. А шляхи тоді були довгі, вкутані пілюкою і зовсім без криниць. Подорожні пили жадібно воду, давали дядькові гроші, але він не брав їх. Усміхався тільки на почуте «Спасибі!..»

Раз зустрів їого чарівник.

— Продай мені воду, — сказав він дядькові.

— Я води не продаю, — відказав той.

Чарівник не вгавав:

— Але ж ти ніякої вигоди не маєш. А я продаю...

Дядько сказав йому на це:

— Мені «Спасибі» замінює все...

А потім так вийшло, що дядько збіднів, пішов по світу. Та було йому добре. Куди не піде, скрізь його з

радістю зустрічають... От що значить робити людям добро...

Не знаю, що мене більше вразило: бабуся чи легенда? А потім зрозумів, що дядько. І став тверезо присякати, що ж сталося... Бо таки сталося. Коли б я прочитав що легенду, напевне, просто зрозумів би її. А тепер... І знову всміхнуся, бо подумки пожалкували, що біля мене легенка валіза, а не дзбан... Я намагався розібратися в світі. Думки мерзлякувато тулились одна до одної, а потім десь зникали, ніби дядько відгортає їх своєю теплою рукою...

Я знову майже сердився, бо на шляху побачив вантажну машину. Р в кабіні сибіло двоє: водій і юнак. Я підняв руку. Хмарі пілюки вибухнула, злетіла над кузовом. Там мені і хітах.

— Бабко, а ви будете чекати ще однієї? — запитав я її, бо кабіни ніхто не залишав, а старенький ніз так же й добре вибиратися у високий кузов.

— Та ні, синку. Треба на картоплю...

Я підхопив клумачок, торбинку. Потім підсадив і бабусю. Пойхали.

Тепер для мене було головним дійти якоїсь думки. Важко. Ій-богу, відчував, що не взмозі зосередитись. Треба було щось запитати:

— Бабко, а звідки ви?

— Звідусіль...

— Як це?

— А я скрізь була...

Усвідомлював, що трапилася мені незвична супутниця. Чомусь згадались лекції, книжки. Все то було буденним, в крайньому випадку, таким здавалось тепер...

— В людей, синку, на обличчі є відзнаки добра і зла. І ще байдужості. Іх тільки треба відмінити. А я бачу. Ти теж придивляйся, може, й навчишся...

Мені кортило спитати: як цього навчитись, але бабуся мене віпередила:

— Роби добро, тоді її будеш бачити інші відзнаки...

Машину кідало з боку на бік.

Я чомусь не вірив, я хотів переконатися:

— Бабко, а те, що ви розповідали, легенда чи справді так було?..

І вже слідкував за кожним порухом на її обличчі.

— Сину, як ото є день, а за ним буде ніч, так і це правда. А для чого б я тоб